

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru no. 35266/08

Mehmet Hanifi KAYA/TÜRKİYE

Başkan,

Nebojša Vučinić,

Yargıçlar,

Paul Lemmens,

Egidijus Kūris,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Abel Campos'un katılımıyla 7

Temmuz 2015 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), 20 Haziran 2008 tarihinde yapılmış yukarıdaki başvuru ile ilgili olarak, yapılan müzakerelerin ardından aşağıdaki şekilde karar vermiştir:

OLAYLAR

1. Başvuran, Mehmet Hanifi Kaya, Türk vatandaşı olup, 1946 doğumludur ve Gaziantep’te ikamet etmektedir. Mahkeme önünde, Şanlıurfa Barosu’na kayıtlı Avukat M. Birlik tarafından temsil edilmiştir. Türk Hükümeti (“Hükümet”) ise, kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

A. Davanın koşulları

2. Tarafların ibraz ettiği şekliyle, davaya konu olaylar aşağıdaki gibi özetlenebilir.

3. Başvuran, kendisine ait bir taşınmazın kamulaştırma yapılmaksızın el atılması sebebiyle, 4 Şubat 1999 tarihinde Nizip Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde tazminat davası açmıştır.

4. Asliye Hukuk Mahkemesi 30 Aralık 1999 tarihinde, başvuranın davasını kısmen kabul ederek, başvurana 6.268.478.358 eski Türk lirası (TL)¹ ödenmesine hükmetmiştir.

5. Bu karar daha sonra Yargıtay tarafından 22 Mayıs 2000 tarihinde onanmıştır.

6. Başvurana, idare tarafından 7 Ocak 2002 ve 27 Mart 2008 tarihlerinde sırasıyla 9.093.913.018 TL ve 517,037 yeni Türk lirası (YTL) ödenmiştir.

B. İlgili iç hukuk ve uygulama

7. Aşağıda bahsi geçen (10. paragraf) Tazminat Komisyonu’na ilişkin iç hukuk ve uygulama hakkındaki açıklamalara, *Turgut ve Diğerleri/Türkiye* (k.k.), no. 4860/09, 26 Mart 2013; *Demiroğlu/Türkiye* (k.k.), no. 56125/10,

---

1. 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren eski Türk lirası (TL) yerine yeni Türk lirası (YTL) kullanılmaya başlanmıştır. 1 YTL = 1,000,000 TL.

4 Haziran 2013 ve *Yıldız ve Yanak/Türkiye* (k.k.), no. 44013/07, 27 Mayıs 2014 kararlarından erişilebilir.

ŞİKÂyetLER

8. Başvuran, yetkili makamların, başvuranın lehine olan bağlayıcı ve uygulanabilir kararlara, uzun bir süre boyunca tamamen uygun bir şekilde hareket etmemeleri nedeniyle, Sözleşme'nin 6. maddesi kapsamındaki, mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğinden şikâyetçi olmuştur. Başvuran ayrıca, Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesine dayanarak, ilgili tazminat miktarına uygulanan gecikme faizinin yetersiz olduğunu ve Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesi kapsamındaki mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

9. Başvuran, kendisine ait arsanın kamulaştırma yapılmaksızın el atılması neticesinde hükmedilen tazminat miktarının aşırı geç ödenmesi ve düşük faiz oranlarının uygulanması nedeniyle maddi zarara uğradığından şikâyetçi olmuştur. Bu bağlamda başvuran, Sözleşme'nin 6/1 1 maddesine ve Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesine dayanmıştır.

10. Hükümet, uzun yargılamalar ve kararların icra edilmemesi hakkındaki başvuruların ele alınması amacıyla, 6384 sayılı Kanun uyarınca yeni bir Tazminat Komisyonu'nun kurulduğunu kaydetmiştir. Hükümet ayrıca, Tazminat Komisyonu'nun yetkisinin daha sonra 16 Mart 2014 tarihinde kabul edilen bir kararnameyle genişletildiğini ve bu kapsamda, söz konusu Komisyonun, kamulaştırma tazminatı olarak hükmedilen miktarın değerinin enflasyon ve uzun yargılama neticesinde kayba uğradığına dair iddiaları konu alan şikâyetleri inceleme yetkisine haiz olduğunu

değerlendirmiştir. Dolayısıyla Hükümet, başvuranın Tazminat Komisyonuna başvurmadığı gerekçesiyle, iç hukuk yollarının tüketilmemiş olduğunu ileri sürmüştür.

11. Mahkeme, Hükümet tarafından belirtildiği üzere, *Ümmühan Kaplan/Türkiye* (no. 24240/07, 20 Mart 2012) davasında pilot karar usulünün uygulanmasının ardından Türkiye’de yeni bir iç hukuk yolunun oluşturulduğunu gözlemlemektedir. Daha sonra ise, *Yıldız ve Yanak/Türkiye* ((k.k.), no. 44013/07, 27 Mayıs 2014) davasında vermiş olduğu kararında Mahkeme, başvuranların iç hukuk yollarını tüketmedikleri gerekçesiyle (bahsi geçen yeni hukuk yolu) başvuruyu kabul edilemez olarak nitelendirmiştir. Mahkeme bu tutumuyla, bilhassa, söz konusu yeni hukuk yolunun, ilgili zamanda erişilebilir olduğunu ve kamulaştırma davalarında hükmedilen miktara ilişkin değer kayıpları hakkındaki şikâyetler bakımından makul tazminatı sağlayabilecek nitelikte olduğunu değerlendirmiştir.

12. Mahkeme, *Ümmühan Kaplan* (§ 77) davasındaki kararında, Hükümete hâlihazırda tebliğ edilmiş olan bu tür başvuruları kendisinin yine de normal usul uyarınca inceleyebileceğine vurgu yapmış olduğunu kaydetmektedir.

13. Ancak Mahkeme, Hükümetin, 6384 sayılı Kanun ile kurulmuş olan yeni iç hukuk yolunun başvuran tarafından kullanılmadığına yönelik ilk itirazını dikkate alarak, *Turgut ve Diğerleri* ((k.k.), no. 4860/09, 26 Mart 2013) davasında varmış olduğu sonucu yinelemektedir.

14. Yukarıdakiler ışığında Mahkeme, iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle, mevcut başvurunun Sözleşme’nin 35 §§ 1 ve 4 maddesi uyarınca reddedilmesi gerektiğine karar vermiştir.

Bu gerekçelerle Mahkeme, oybirliğiyle,

Başvuruyu kabul edilemez olarak *nitelendirmektedir*.

İşbu karar İngilizce olarak tanzim edilmiş ve 3 Eylül 2015 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Abel Campos
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Nebojša Vučinić
Başkan